

יצחק לאור

ואתה עייף ויגע

"אלה באים מהתרבות הגבוהה ביותר שישנה – התרבות המערב-אירופית – ואלה באים מהמערות." (נתן זך בצהובון)

בְּחַאן יוֹנָס בְּלִי חֲשַׁמֶל בְּחִשְׁכָּה, אוּ בְּאוֹר, אוּ בַחַם
 אוּ בְקוֹר, כְּתַב מְחַמֵּד אֶל-סְאֵלְמִי: "אֲנִי קוֹרָא אֶת עֵתוֹן
 הָאֶתְמוֹל/ בְּאֵרוּחַת הַבְּקוֹר כְּמוֹ עוֹלָל יוֹנָק שְׁאִינוּ יוֹדֵעַ
 דְּבַר, אֶלָּא אֶת טַעַם הַחֶלֶב", אֲבָל אַתָּה לֹא תִקְרָא אֶת הַשִּׁיר
 הַזֶּה, כִּי כוֹתְבוֹ אִינוּ יוֹדֵעַ, לֹא בְמוֹכֵן שֶׁל יִפְיָה הֲלֵא יוֹדֵעַ
 (הָעֵרְפֶל הֵהוּא נְמוֹג כְּבָר), אֶלָּא בְמוֹכֵן שֶׁל לֹא מְפָרְסֵם, וְאִם
 תִּקְרָא, לֹא תִתְפַּס אֶת הַדְּמוּי, כִּי זְכוּרֹן הֵינִיקָה מִגְעִיל אוֹתְךָ
 מִרְאָה הֵהִנְקָה דוּחָה אוֹתְךָ (אִם אִינְנוּ צִיּוֹר בְּמוֹזִיאֹן אִירוֹפִי)
 וְתִתְבַּצֵּר שׁוֹב בְּאִירוֹפָּה שְׁלֵנוּ, כְּאֵן, בֵּין הַגְּדֵרוֹת, שְׁבָה אָב לֹא
 מִכָּה אֶת יְלָדוֹ, בְּאִירוֹפָּה שְׁלֵנוּ, כְּאֵן בֵּין הַגְּדֵרוֹת, לֹא רוֹדְפִים בָּהֶם
 זָרִים, בֵּין הַגְּדֵרוֹת תִּשָּׁב, מוֹל עֵתוֹנָאֵי דוּחָה, וְתִקְשָׁקֶשׁ, תִּבְכֶּה
 גְּעֻגוּעִים לְאִירוֹפָּה תְּמוֹרֵת מִשְׁקָה, וְתֹאמֵר כֹּל מַה שְׁפִשׁוּט לוֹמֵר
 לְעֵתוֹנָאֵי דוּחָה, נַחוּת, וְאַחַר כֵּךְ לְגַנּוֹת פִּשׁוּט, וּלְגוֹנֵן פִּשׁוּט
 וּלְהוֹקִיעַ עוֹד יוֹתֵר פִּשׁוּט, וּלְהִתְנַצֵּל פִּשׁוּט, הַכֹּל הָרִי בְּסֶךְ הַכֹּל
 קִשׁוּט, וְאַחַר כֵּךְ גַּם פִּשׁוּט לְהִתְלוֹנֵן, וּגְרַפּוֹמְנִים יַעֲמְדוּ מְחוּזֵן
 לְחִלּוֹנֵךְ כְּדֵי לְאוֹנֵן סְרַנְדָּה מִתְחַסְדָּת, הֵהִיסְטוֹרִיָּה נִגְמָרָה וְגַם
 הִזְלִיכָה אִינְנָה אֶלָּא צִפִּיָּה רוֹעֵדֵת לְמוֹת וְלֵהֲלָה שְׁתִּקְרַע, שְׁתִּפָּר
 וְתִתְפָּר כְּמוֹ תְּכָרִיד, בְּאֵין פֶּאָר וְאֵין תְּפִלָּה לְשִׁלּוֹם הַמֵּת עוֹד
 בְּחַיָּיו, אֵיךְ דְּבִרְתָּ עִם תּוֹעֵבֵת ה־Bild הַמְּקוֹמִי עֵבְרִית מְאוּסָה
 (וְלֹא זְכָרְתָּ, אוּ דוֹקָא בְּן זְכָרְתָּ, אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה).

וּמַעֲבָר לְחוּמָה, בְּמַעֲרוֹת, אֲשֶׁה עִירְמָה, שְׁחוּמָה, לֹא צִעִירָה
 מְצַמִּידָה בְּשׁוֹר פַּג חֵי לְבִשְׁרָה, שִׁיחַם לוֹ וְלָהּ, שִׁיחִיָּה הַגּוֹרֵף

הכואב, הקדוש, העירם של הבן, ועד שיגדל, ידבר שתים
 שלוש לשונות לפרנסה ולמנוסה, רק אחת תהיה שפת
 האדון, עם השוט, עם הספר, התאר, הוודקה, האמת, העתונאי
 המחרטט, וכמוכן הננס האקדמי על הגוף העירם, הקדוש
 השותת, החוטא, ואם ימות, ימות מסמם בצד דרך, ומישהו יבוא
 יטאטא אותו לקבורה עם אחרים, ואם יחיה, יטאטא גויות
 אחרות לקברים, ומשמו יבואו מרצים בכירים וידברו על הגוף
 החשוף תמורת מענק לחוקרים את הגוף החשוף, לבושים כמובן
 ומדברים מכבסה, את הריק מסתירים תארים ומסעות חזירים, אשרי
 הזרים, כי אזרחות הארץ הזאת היא קללה, וזכור את אשר קרה בדרך
 וכן "דע כי השליט, כשהוא לעצמו חלש הוא ומוטל עליו על כבוד;
 לפיכך אין לו בררה אלא להסתיע באנשים פמותו" כך כתב אבן ח' לדון
 (נתן לי את הספר הזה שאקרא, מנשה עידה, בנאי מלמד, לא מלשין
 לא בוגד, עובד למחיתו, אוכל כשר, שומר שבת, עיראקי, לומד גמרא
 איש מערה, ממנו תבקש סליחה וכפרה). וזכור את אשר קרה בדרך
 ויזנב בך, כל הנחשלים אחריה, ואתה עיף ויגע